

Regeringens proposition

1999/2000:53

Genomförande av EG-direktiv om biocidprodukter och innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer, m.m. Prop. 1999/2000:53

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 20 januari 2000

Göran Persson

Kjell Larsson
(Miljödepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition föreslås de lagändringar som behövs för genomförandet av två EG-direktiv, nämligen dels det s.k. biociddirektivet (direktiv 98/8/EG om utsläppande av biocidprodukter på marknaden), dels ett ändringsdirektiv om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (direktiv 98/81/EG). De båda direktiven föranleder ändringar i 13 och 14 kap. miljöbalken och i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

Definitionen av kemiskt bekämpningsmedel i miljöbalken behöver ändras. Vidare bör bestämmelsen om produktinformation i miljöbalken justeras så att den omfattar alla de förfaranden som innebär att ett bekämpningsmedel släpps ut på marknaden. En motsvarande ändring föreslås i lagen om brandfarliga och explosiva varor. Reglerna om godkännande av bekämpningsmedel i 14 kap. miljöbalken behöver ändras. Ändringarna avser villkor för godkännande av bekämpningsmedel.

I fråga om genteknik föranleder ändringsdirektivet en ändrad definition i 13 kap. miljöbalken av vad som menas med innesluten användning.

Propositionen innehåller också ett förslag om 10 kap. 3 § andra stycket miljöbalken.

Lagändringarna föreslås träda i kraft, i fråga om 10 kap. 3 § miljöbalken den 1 april 2000, i fråga om 13 kap. 5 § miljöbalken den 5 juni 2000, och i övrigt den 13 maj 2000.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.....	7
3	Ärendet och dess beredning.....	8
4	Bakgrund.....	8
5	Den lagtekniska lösningen.....	9
5.1	Definitionen av kemiskt bekämpningsmedel.....	9
5.2	Kriteriet om utsläppande på marknaden	11
5.3	Villkor för godkännande av bekämpningsmedel	12
5.4	Definitionen av innesluten användning	14
5.5	Återinförandet av bestämmelsen i 10 kap. 3 § andra stycket miljöbalken	16
5.6	Ikraftträdande.....	16
6	Konsekvenser.....	16
7	Författningskommentar.....	18
7.1	Förslaget till ändring i miljöbalken.....	18
7.2	Förslaget till ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	18
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	20
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna.....	23
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag.....	24
Bilaga 4	Lagrådets yttrande.....	27
Utdrag ur protokoll	vid regeringssammanträde den 20 januari 2000.....	28
Rättsdatablad	29

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 §, 13 kap. 5 § samt 14 kap. 5, 8, 14 och 15 §§ miljöbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. Förorenade områden

3 §

Kan inte någon verksamhetsutövare utföra eller bekosta efterbehandling av en förorenad fastighet är var och en efterbehandlingsansvarig som förvärvat fastigheten och vid förvärvet känt till föroreningarna eller då borde ha upptäckt dem. Avser förvärvet en privatbostadsfastighet enligt 2 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) ansvarar endast en förvärvare som känt till föroreningen. I fråga om förorenad byggnad eller anläggning gäller detsamma den som förvärvat den fastighet där byggnaden eller anläggningen är belägen. Med förvärv av fastighet likställs förvärv av tomträtt.

Första stycket tillämpas inte när en bank har förvärvat en fastighet för att skydda fordran enligt 2 kap. 8 § bankrörelselagen (1987:617).

13 kap. Genteknik

5 §

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där *fysiska hinder, eller en kombination av fysiska och kemiska eller biologiska hinder*, används för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där *specifika inneslutningsåtgärder* används för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

14 kap. Kemiska produkter och biotekniska organismer

5 §

Med kemiskt bekämpningsmedel avses en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Som kemiskt bekämpningsmedel skall inte anses

1. kemiska produkter som är avsedda att användas vid beredning av livsmedel, läkemedel eller foder,

2. färger, fernissor, tjäror och andra kemiska produkter som är avsedda att huvudsakligen begagnas för andra ändamål än som avses i första stycket, om de inte genom särskild benämning eller på något annat sätt anges vara avsedda som bekämpningsmedel.

8 §

Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller överlåter en kemisk produkt eller bioteknisk organism skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

Den som tillverkar, till Sverige för in eller på marknaden släpper ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism, skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

14 §

Ett godkännande får lämnas om medlet är godtagbart från hälso- och miljöskyddssynpunkt och behövs för de bekämpningsändamål som anges i 5 eller 6 §.

Är ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel redan godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens di-

rettiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/80/EG, eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16

rektiv 97/73/EG skall, om sökanden begär det, medlet godkännas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.

februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden.

Ett godkännande får meddelas för högst fem år. Om det finns särskilda skäl får dock ett godkännande meddelas för högst tio år.

15 §

Ansökan om godkännande av ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel skall göras hos den myndighet som regeringen bestämmer av den som ansvarar för att produkten först släpps ut på marknaden inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den som ansöker om godkännande skall ha ett fast kontor inom gemenskapen eller EES.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om godkännande av kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas i samband med ansökan om godkännande. Gäller ansökan ett bekämpningsmedel som redan är godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom EES och den sökande begär det, får krav på upprepning av redan genomförda tester och analyser inte ställas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.

Denna lag träder i kraft, i fråga om 10 kap. 3 § den 1 april 2000, i fråga om 13 kap. 5 § den 5 juni 2000, och i övrigt den 13 maj 2000.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:868) om
brandfarliga och explosiva varor

Prop. 1999/2000:53

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Den som tillverkar, *importerar* eller *överlåter* brandfarliga eller explosiva varor skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Den som tillverkar, *importerar* eller *annars för in till Sverige, eller på marknaden släpper ut* brandfarliga eller explosiva varor skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om varuinformation.

Denna lag träder i kraft den 13 maj 2000.

3 Ärendet och dess beredning

Detta lagstiftningsärende föranses av att det inom Regeringskansliet har pågått arbete med att i den svenska lagstiftningen genomföra två EG-direktiv. Det ena är biociddirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden (EGT L 123, 24.4.1998, s. 1, Celex 398L0008). Det andra är rådets direktiv 98/81/EG av den 26 oktober 1998 om ändring av direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer (EGT L 330, 5.12.1998, s. 13, Celex 398L0081).

I allt väsentligt kommer direktiven att kunna genomföras i förordningar som regeringen meddelar och i myndighetsföreskrifter. För genomförandet av direktiven behövs dock några ändringar i miljöbalken och lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor, varför det inom Miljödepartementet har utarbetats en promemoria om de lagändringar som anses nödvändiga. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning av remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i Miljödepartementet (dnr M1999/4714/R). Remissinstansernas synpunkter på promemorians förslag redovisas i allt väsentligt under respektive avsnitt i denna proposition.

Lagförslagen har remitterats till Lagrådet. Lagrådsremissens lagförslag återges i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande återges i *bilaga 4*. Lagförslaget har justerats i enlighet med yttrandet. Därutöver har i lagtexten gjorts en redaktionell ändring.

Beträffande 10 kap. 3 § miljöbalken innebär propositionen att en tidigare bestämmelse återinförs i lagtexten. Återinförandet avser paragrafens andra stycke och följer av att den bestämmelsen i ett tidigare lagstiftningsärende föll bort i den redaktionella hanteringen och därför har upphört att gälla utan att detta varit avsett.

4 Bakgrund

Med växtskyddsmedelsdirektivet, dvs. direktiv 91/414/EEG om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden (EGT L 230, 19.8.1991, s. 1, Celex 391L0414) infördes harmoniserande bestämmelser om bekämpningsmedel som används i jordbruket. De svenska bestämmelserna finns i 14 kap. miljöbalken, i förordningen (1998:947) om bekämpningsmedel och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1994:12 och 1998:8). Med direktiv 98/8/EG om utsläppande av biocidprodukter på marknaden (biociddirektivet) införs liknande bestämmelser om bekämpningsmedel avsedda för andra ändamål än användning i jordbruket. Direktivet skall ha genomförts i den svenska lagstiftningen senast den 13 maj 2000.

Biociddirektivet innebär att ett gemensamt regelverk liknande det som i dag gäller för växtskyddsmedel skall byggas upp även för andra be-

kämpningsmedel. Många typer av biocider har sedan länge granskats i Sverige. I allt väsentligt innehåller miljöbalken därför redan de lagbestämmelser som behövs. I den mån de krav som skall gälla enligt direktivet inte har tagits in i balken, finns bemyndiganden för regeringen att meddela de föreskrifter som är nödvändiga. Regeringen har också möjlighet att i sin tur utse en myndighet att meddela föreskrifter.

Genomförandet av biociddirektivet kommer därför nästan helt att kunna ske genom att regeringen utfärdar en förordning som kompletteras med föreskrifter som meddelas av Kemikalieinspektionen. Det arbetet pågår och beräknas vara slutfört i april 2000.

I några avseenden föranleder dock biociddirektivet justeringar i miljöbalken och i ett avseende i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. I denna proposition behandlas enbart dessa justeringar.

Bestämmelser om genteknik finns i 13 kap. miljöbalken. Bestämmelserna avser både innesluten användning och avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer, inklusive mikroorganismer. Med de bemyndiganden som regeringen har enligt 2, 9, 11 och 14–18 §§ innehåller miljöbalken de bestämmelser som behövs för genomförande av rådets direktiv 98/81/EG om ändring av direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer. Direktivet skall vara genomfört i den svenska lagstiftningen senast den 5 juni 2000. Detta kommer att ske genom en förordning som regeringen utfärdar och genom myndighetsföreskrifter. Arbetet med genomförandet pågår och beräknas vara slutfört i maj 2000.

Ändringsdirektivet är ett led i ett inom Europeiska unionen pågående arbete med att ändra direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer och direktiv 90/220/EEG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

I ett avseende föranleder ändringsdirektivet en justering i miljöbalken.

5 Den lagtekniska lösningen

Biociddirektivet föranleder förslag till ändringar i 14 kap. 5, 8, 14 och 15 §§ miljöbalken samt 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Ändringsdirektivet om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer föranleder ett förslag till ändring i 13 kap. 5 § miljöbalken.

5.1 Definitionen av kemiskt bekämpningsmedel

Regeringens förslag: De undantag från vad som avses med kemiskt bekämpningsmedel och som räknas upp i 14 kap. 5 § andra stycket miljöbalken skall utgå. Undantag som stämmer överens med växtskyddsmedels- och biociddirektiven skall i stället föreskrivas av regeringen eller bestämmas i myndighetsföreskrifter.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Kemikalieinspektionen* har tillstyrkt promemorians förslag. *Kemikontoret* har förklarat sig inte ha något att invända mot förslaget. *Naturvårdsverket*, *Jordbruksverket*, *Fiskeriverket*, *Skogsstyrelsen*, *Arbetskyddsstyrelsen*, *Gentekniknämnden* och *Svensk handel* har inte haft några synpunkter.

Livsmedelsverket har anfört i huvudsak följande. Material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel bör regleras inom ramen för livsmedelslagstiftningen. Verket avser att föreslå en ändring i livsmedelslagstiftningen med sådant innehåll. Skälet för detta är att EG-direktiv på området rör både livsmedelslagen och miljöbalken. De bestämmelser varigenom direktiven genomförs kan för närvarande komma att bli föremål för tillämpning enligt både livsmedelslagen och miljöbalken. Detta innebär bl.a. att skilda domstolsförfaranden och skilda straffrättsliga bestämmelser kan aktualiseras beträffande ett EG-direktiv. Att EG-direktiven har en mer komplicerad avgränsning än vad som gäller enligt nuvarande svenska bestämmelser hindrar inte att det på lagnivå är nödvändigt att göra avgränsningar mellan miljöbalken och annan lagstiftning. Verket förordar därför att i vart fall den avgränsning som anges i nuvarande 14 kap 5 § andra stycket 1 miljöbalken skall behållas såvitt avser produkter som används vid beredning av livsmedel. Sistnämnda produkter skall således inte anses ingå i miljöbalkens tillämpningsområde utan i stället omfattas av livsmedelslagen.

Skälen för regeringens förslag: Biociddirektivet är tillämpligt på bl.a. kemiska bekämpningsmedel enligt den definition som finns i 14 kap. 5 § första stycket miljöbalken. Paragrafens andra stycke innehåller en uppräkningslista som innebär att vissa kemiska produkter inte omfattas av bestämmelserna om kemiska bekämpningsmedel. Genom uppräkningslistan undantas produkter på vilka biociddirektivet är tillämpligt. Bestämmelsen behöver därför ändras.

Biociddirektivets tillämpningsområde är avgränsat, dels genom en definition i direktivets artikel 2 som i sin tur hänvisar till en förteckning över 23 produkttyper och en vägledande beskrivning för varje produkttyp, dels genom att direktivets artikel 1 innehåller en förteckning över EG-rättsakter som bl.a. rör vissa biocidprodukter och på vilka biociddirektivet inte skall tillämpas. Den komplicerade avgränsningen gör att det inte är lämpligt att bestämma de svenska reglernas tillämpningsområde i 14 kap. 5 § andra stycket miljöbalken. Paragrafens första stycke anger ramen för tillämpningen. De detaljerade undantagen bör göras i en förordning eller, om detaljeringsgraden föranleder det, i myndighetsföreskrifter. Bemyndiganden finns i 14 kap. 16 och 24 §§ miljöbalken. Som framgår nedan, föreslås också en justering av 14 kap. 14 § miljöbalken.

Beträffande det som *Livsmedelsverket* har anfört gör regeringen följande överväganden. Kemiska produkter som är avsedda att användas vid beredning av livsmedel utgör en av många produktgrupper som i biociddirektivet räknas upp såväl i artikel 2 om direktivets räckvidd som i bilaga V om vad som avses med en biocidprodukt. Tillämpningsområdet för bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken om kemiska bekämpningsmedel kommer att behöva avgränsas i många avseenden som föranleds av bl.a. EG-lagstiftningen. Detta gäller alltså inte enbart bekämpningsmedel som

är avsedda för användning i livsmedelssammanhang. De detaljerade avgränsningar som behövs bör genomföras i förordning eller myndighetsföreskrifter med stöd av bemyndigande i miljöbalken.

Slutsatsen är alltså att 14 kap. 5 § andra stycket miljöbalken bör, i likhet med vad som föreslogs i promemorian, ändras så att undantagen i fråga om vad som avses med kemiskt bekämpningsmedel utgår ur lagtexten. Undantag som stämmer överens med växtskyddsmedels- och biociddirektiven bör i stället föreskrivas av regeringen eller bestämmas i myndighetsföreskrifter.

5.2 Kriteriet om utsläppande på marknaden

Regeringens förslag: Bestämmelsen om produktinformation i 14 kap. 8 § miljöbalken justeras så att den omfattar alla förfaranden som enligt EG-rätten innebär att ett bekämpningsmedel släpps ut på marknaden. Bestämmelsen om varuinformation i 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor justeras på liknande sätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens men har en annan utformning.

Remissinstanserna: *Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Arbetarskyddsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Fiskeriverket, Gentekniknämnden, Sprängämnesinspektionen* och *Kemikontoret* har inte haft några invändningar mot förslaget. *Kemikalieinspektionen* har anfört att den i promemorian föreslagna lydelsen blir ganska tung samt att ordföljden därför skulle kunna ändras till "...eller släpper ut på marknaden genom att förvara, saluhålla, överlåta eller på annat sätt tillhandahålla den..." *Livsmedelsverket* har anfört att begreppet införsel normalt förbehålls handeln mellan EU:s medlemsstater och begreppet import avser handeln med tredje land samt att det är angeläget att även det senare omfattas av kravet. *Svensk handel* har anfört att informations- och märkningsplikt bör endast åläggas tillverkaren och importören av en vara och att detaljistledets ansvar endast bör avse att, utan straffansvar, tillhandahålla den information som presenteras av tillverkaren eller importören.

Skälen för regeringens förslag: Biociddirektivet innehåller, liksom växtskyddsmedelsdirektivet, bestämmelser som är knutna till att en produkt eller ett ämne släpps ut på marknaden. I direktivens mening sker ett utsläppande på marknaden när någon mot betalning eller gratis tillhandahåller produkten. Senare lagring av produkten anses också som utsläppande på marknaden, såvida det inte är fråga om lagring som följs antingen av bortscaffande eller av utförsel från gemenskapens tullområde. Import från ett land utanför gemenskapens tullområde anses liktydigt med utsläppande på marknaden.

Ett grundläggande krav på att ett bekämpningsmedel måste vara godkänt finns i 14 kap. 13 § miljöbalken. Där anges bl.a. att ett medel inte får släppas ut på marknaden utan att vara godkänt. Enligt regeringens proposition om miljöbalken är uttrycket *släppas ut på marknaden* avsett att ha samma innebörd som i EG-rätten. De kriterier som räknas upp i 14 kap.

13 § miljöbalken täcker in all den hantering som enligt biociddirektivet är utsläppande på marknaden. De avgränsningar som är nödvändiga kan göras inom ramen för de bemyndiganden som regeringen har enligt 14 kap. 16 och 24 §§ miljöbalken.

Bestämmelsen om produktinformation i 14 kap. 8 § miljöbalken gäller däremot endast yrkesmässig tillverkning, införsel eller överlåtelse. Eftersom biociddirektivet innehåller bestämmelser om produktinformation och som är knutna till begreppet utsläppande på marknaden, behöver miljöbalkens bestämmelse justeras. Det bör nämligen inte råda någon tvekan om att de skyldigheter som införs för genomförande av direktivet gäller i minst samma utsträckning som direktivet föreskriver.

Därför föreslås att 14 kap. 8 § miljöbalken ändras så att all hantering som är utsläppande på marknaden omfattas av skyldigheten att ge produktinformation. Jämfört med promemorian föreslår regeringen en utformning av bestämmelsen som endast innebär att den kompletteras med uttrycket släpper ut på marknaden.

Kraven på produktinformation varierar med hänsyn till de informationsbehov som olika produkter ger upphov till. Frågan om vilka krav som kommer att ställas och som behövs med anledning av biociddirektivets definition samt om vilket ansvar som skall kunna utkrävas av de olika aktörerna är beroende av de föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet i 14 kap. 24 § miljöbalken.

Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor är tillämplig på bl.a. kemiska produkter som är brandfarliga eller explosiva. Biociddirektivet omfattar bekämpningsmedel som kan vara brandfarliga eller explosiva. Direktivets bestämmelser om information gäller alltså även dessa produkter. Bestämmelsen om varuinformation i 10 § lagen om brandfarliga och explosiva varor gäller däremot endast tillverkning, import och överlåtelse. För att undvika oklarheter bör den specifika bestämmelsen om information som behövs från brand- och explosionssynpunkt inte ha en snävare räckvidd än den motsvarande bestämmelsen i miljöbalken. Med hänsyn till lagens uppbyggnad bör begreppet import behållas i bestämmelsen.

Därför föreslås att 10 § lagen om brandfarliga och explosiva varor ändras så att all hantering som är utsläppande på marknaden omfattas av skyldigheten att ge varuinformation.

5.3 Villkor för godkännande av bekämpningsmedel

Regeringens förslag: Bestämmelserna i 14 kap. 14 och 15 §§ miljöbalken ändras. Bestämmelserna anger vissa villkor för godkännande av bekämpningsmedel, inklusive krav som ställs på den som ansöker om godkännande och på innehållet i en ansökan. Ändringarna innebär att ett bekämpningsmedel får godkännas om förutsättningarna för godkännande är uppfyllda enligt växtskyddsmedelsdirektivet eller biociddirektivet och att de närmare villkor för godkännande som följer av direktiven får föreskrivas av regeringen eller av en myndighet som regeringen bestämmer.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har haft någon invändning mot promemorians förslag. *Livsmedelsverket* har dock hänvisat till det som verket anfört om avgränsning mot produkter som används i livsmedelssammanhang (se avsnitt 5.1).

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna i 14 kap. 14 och 15 §§ miljöbalken anger grundläggande villkor för godkännande av bekämpningsmedel. Mer detaljerade villkor följer av såväl biociddirektivet som växtskyddsmedelsdirektivet. Regeringen har i 14 kap. 16 och 24 §§ bemyndiganden att meddela de föreskrifter som behövs med anledning av direktiven.

En bestämmelse om erkännande av godkännanden som meddelats i andra EU-länder finns i 14 kap. 14 § andra stycket miljöbalken. Där framgår att ett växtskyddsmedel skall godkännas om det enligt växtskyddsmedelsdirektivet är godkänt i ett annat medlemsland i Europeiska unionen och vissa villkor i fråga om bl.a. jämförbara förhållanden är uppfyllda. Som bestämmelsen är utformad, gäller denna förutsättning för godkännande oavsett om det allmänna kravet på godtagbarhet och behov som anges i paragrafens första stycke är uppfyllt. I praktiken är dock detta inte ett problem, eftersom kravet på godtagbarhet och behov ingår i den prövning som skall göras enligt växtskyddsmedelsdirektivet.

I fråga om ömsesidigt erkännande och andra villkor för godkännande innehåller biociddirektivet bestämmelser som liknar växtskyddsmedelsdirektivets. Förutsättningarna för godkännande är dock inte identiska i de två direktiven. Biociddirektivet ställer också upp krav som är så detaljerade att de inte lämpligen bör genomföras i den ramlagstiftning som 14 kap. miljöbalken utgör. I stället bör genomförandet i detaljerna ske med stöd av de bemyndiganden som regeringen har.

Med hänsyn till att villkoren för godkännande av bekämpningsmedel skall stämma överens med antingen växtskyddsmedelsdirektivet eller biociddirektivet och då villkoren ser olika ut i direktiven, bör 14 kap. 14 § andra stycket miljöbalken ändras. En ny lydelse föreslås. Den innebär att den nuvarande hänvisningen till växtskyddsmedelsdirektivets regler om ömsesidigt erkännande utgår. I stället föreskrivs mer allmänt att ett bekämpningsmedel får godkännas om förutsättningarna för godkännande är uppfyllda enligt växtskyddsmedelsdirektivet eller biociddirektivet. Detta inbegriper reglerna om ömsesidigt erkännande. Förslaget innebär också ett specifikt bemyndigande för regeringen att meddela de föreskrifter om godkännande som behövs med anledning av direktiven. I enlighet med vad Lagrådet har anfört (se nedan) föreslår regeringen att bemyndigandet placeras i 15 §.

Bestämmelserna i 14 kap. 15 § miljöbalken innehåller detaljerade föreskrifter i första stycket om den som skall ansöka om godkännande samt i andra stycket om erkännande av tester och analyser som gjorts i samband med ett tidigare godkännande i ett annat EU-land. Även här gäller att reglerna i biociddirektivet skiljer sig något från sina motsvarigheter i växtskyddsmedelsdirektivet. Av samma skäl som för 14 § bör de specifika bestämmelserna rörande den som ansöker om godkännande och om erkännande av tidigare gjorda tester och analyser föreskrivas med stöd av

de bemyndiganden som regeringen har. Lagrådet har pekat på att regeringen med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 2 regeringsformen får besluta om sådana förfaranderegler som var en ansökan om godkännande skall göras samt vad som skall gälla beträffande sökanden och de uppgifter som skall lämnas i samband med en ansökan. Jämfört med lagrådsremissens förslag föreslår regeringen därför att de nuvarande bestämmelserna i 15 § utgår och ersätts med det bemyndigande som i lagrådsremissen föreslogs i 14 § andra stycket sista meningen.

5.4 Definitionen av innesluten användning

Regeringens förslag: Definitionen av begreppet innesluten användning i 13 kap. 5 § miljöbalken ändras. Ändringen innebär att all innesluten användning som omfattas av direktiv 90/219/EEG om innesluten användning av mikroorganismer kommer att kunna omfattas av de svenska bestämmelser om innesluten användning som meddelas med stöd av miljöbalken.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringen.

Remissinstanserna: *Arbetarskyddsstyrelsen* har anfört i huvudsak att, om det är nödvändigt att ändra miljöbalkens bestämmelse, bör den ordalydelse väljas som helt överensstämmer med direktivets. Skälet för detta är att den lydelsen gör det lättare att ställa de krav på innesluten användning som kan anses nödvändiga. *Fiskeriverket* har betonat vikten av att de krav om t.ex. hinder som kan ställas upp inom ramen för det förordningsarbete som pågår för genomförande av direktivet ger en tydlig grund för att som specifik inneslutningsåtgärd kunna ställa krav på fysiskt hinder. *Naturvårdsverket* har anfört att verket stöder promemorians förslag samt att den föreslagna definitionen medför nya krav på utformningen av förordningar och myndighetsföreskrifter. *Jordbruksverket* har anfört att promemorians förslag inte är förenlig med den nuvarande definitionen av innesluten användning i direktiv 90/220/EEG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer. Verket har föreslagit att den nuvarande definitionen i miljöbalken bibehålls för de organismer som faller inom verkets ansvarsområde. *Kemikalieinspektionen* har anfört att ordet ”specifikt” i promemorians förslag är överflödigt eftersom de avsedda hindren specificeras i bestämmelsen.

Skälen för regeringens förslag: Vad som avses med innesluten användning definieras i 13 kap. 5 § miljöbalken. Där sägs att med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där fysiska hinder, eller en kombination av fysiska och kemiska eller biologiska hinder, används för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

Definitionen stämmer överens med den motsvarande tidigare definitionen i direktiv 90/219/EEG. Ändringsdirektivet innebär dock att definitionen skall ändras. I fortsättningen avses med innesluten användning av

mikroorganismer varje verksamhet där mikroorganismer modifieras genetiskt eller där man odlar, förvarar, transporterar, destruerar, blir kvitt eller på annat sätt använder sådana genetiskt modifierade mikroorganismer och där specifika inneslutningsåtgärder används för att begränsa dessa mikroorganismers kontakt med allmänheten och miljön. Den saktliga skillnaden finns i beskrivningen av vilka åtgärder som vidtas för att begränsa organismernas kontakt med allmänheten och miljön. Den nuvarande definitionen innebär att en verksamhet anses som innesluten användning först när verksamhetsutövaren använder sig av ett fysiskt hinder eller kombinerar det fysiska hindret med ett kemiskt eller biologiskt hinder. Den nya definitionen innebär att en verksamhet kan anses som en innesluten användning även om enbart kemiska eller biologiska hinder används.

Direktiv 90/219/EEG och ändringsdirektivet är s.k. minimidirektiv. På verksamheter som omfattas av direktiven, måste den svenska lagstiftningen ställa minst de krav som följer av direktiven.

Ett motiv för upprätthållande av definitionen att ett fysiskt hinder måste användas för att en verksamhet skall anses vara innesluten användning, är att denna snäva definition i praktiken innebär strängare krav på vilka hinder som får användas. Det är dock inte uteslutet att verksamheter kan förekomma som innebär innesluten användning utan att fysiska hinder används och som därför skulle falla utanför de svenska bestämmelsernas tillämpningsområde i strid med direktivets minimikrav.

Bestämmelsen i 13 kap. 5 § miljöbalken är en definition. Vad som krävs av en verksamhet är beroende av de föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandena i balken. Närmare avvägningar om vilka krav på hinder som bör gälla kan alltså göras inom ramen för det pågående arbetet med att i förordning och myndighetsföreskrifter genomföra ändringsdirektiv 98/81/EG. Miljöbalkens definitionen bör däremot inte vara så snäv att verksamheter som omfattas av direktiven om innesluten användning faller utanför de svenska bestämmelsernas räckvidd. Definitionen i 13 kap. 5 § miljöbalken bör anpassas till direktivets definition.

Det som *Naturvårdsverket* och *Fiskeriverket* fört fram som angeläget bör beaktas inom ramen för arbetet med att i förordning och i myndighetsföreskrifter genomföra ändringsdirektivet. Direktiv 90/220/EEG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer är också föremål för översyn. Ett förslag till ändring har tagits fram. Enligt det förslaget kommer också den bestämmelse som hänvisar till innesluten användning att ändras så att definitionerna blir likalydande i de båda direktiven. Om det behöver ställas krav under övergångsperioden, kan det ske med stöd av bemyndigandena i balken. Det är inte lämpligt att, som *Jordbruksverket* föreslagit, i lagens definition särbehandla vissa verksamheter.

Till skillnad från promemorians förslag, finner regeringen att definitionen bör formuleras på samma sätt som i direktivet, varför *Arbetsarkivstyrelsens* och *Kemikalieinspektionens* synpunkter beaktats.

5.5 Återinförandet av bestämmelsen i 10 kap. 3 § andra stycket miljöbalken

Prop. 1999/2000:53

Regeringens förslag: Bestämmelsen i 10 kap. 3 § andra stycket miljöbalken i dess lydelse före den 1 januari 2000 återinförs.

Skälen för regeringens förslag: I ett tidigare lagstiftningsärende (prop. 1999/2000:2, bet. 1999/2000:SkU2, rskr. 1999/2000:117) gjordes bl.a. en ändring i 10 kap. 3 § miljöbalken. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2000, se lagen (1999:1231) om ändring av miljöbalken. Genom ändringen fick paragrafens första stycke en ny lydelse. I lagstiftningsärendet föll andra stycket bort i den redaktionella hanteringen och har därför upphört att gälla utan att detta varit avsett. Bestämmelsen bör därför återinföras.

5.6 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna träder i kraft, i fråga om 10 kap. 3 § miljöbalken den 1 april 2000, i fråga om 13 kap. 5 § miljöbalken den 5 juni 2000, och i övrigt den 13 maj 2000.

Promemorians förslag innehåller ingen uppgift om tidpunkt för ikraftträdande.

Remissinstanserna har inte yttrat sig i frågan om ikraftträdande.

Skälen för regeringens förslag: De lagar och författningar som behövs för att följa direktiven skall enligt biociddirektivet ha satts i kraft senast den 13 maj 2000 och enligt ändringsdirektivet om genetiskt modifierade mikroorganismer senast den 5 juni 2000. Lagändringarna bör alltså träda i kraft senast vid dessa tidpunkter. I fråga om 10 kap. 3 § miljöbalken bör återinförandet träda i kraft så snart som möjligt.

6 Konsekvenser

Regeringens bedömning: De föreslagna lagändringarna behövs för att de svenska bestämmelserna inte skall komma i konflikt med EG-lagstiftningen. Därutöver betyder ändringarna om villkor för godkännande av bekämpningsmedel att preciseringen av vilka villkor som skall gälla kommer att framgå av föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandena i balken. Ändringarna är lagtekniska och får inte några samhällsekonomiska konsekvenser.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inte gett uttryck för någon annan bedömning. Dock har *Naturvårdsverket* och *Fiskeriverket* pekat på vissa konsekvenser i fråga om förordning och myndighetsföreskrifter (se avsnitt 5.4)

Skälen för regeringens bedömning: För att de svenska bestämmelserna inte skall strida mot biociddirektivet är det nödvändigt att undantagen i 14 kap. 5 § andra stycket miljöbalken utgår. Undantagen kommer att ersättas med de detaljerade undantag som föranleds av växtskyddsmedels- och biociddirektiven. Det arbetet pågår och kommer att beredas särskilt. De nya undantagen kommer att införas samtidigt med den föreslagna ändringen i miljöbalken.

Ändringen i 14 kap. 8 § miljöbalken medför att miljöbalkens bestämmelse om produktinformation inte kommer i konflikt med de krav som både växtskyddsmedelsdirektivet och biociddirektivet ställer på information och uppgiftslämnande. De kraven avser inte enbart tillverkning, införsel och överlåtelse, utan alla förfaranden som innebär ett utsläppande på marknaden. Utvidgningen av skyldigheterna gäller samma aktörer som redan berörs av den nuvarande bestämmelsen. Skillnaden är att den skyldigheten formellt kommer att kunna avkrävas i ett något tidigare stadium, t.ex. redan vid saluhållandet. I det arbete som nu pågår för att i förordning och myndighetsföreskrifter genomföra biociddirektivet, görs en översyn i fråga om de mer detaljerade kraven på uppgiftslämnande och information. Det arbetet kommer att beredas särskilt.

Ändringarna i 14 kap. 14 och 15 §§ miljöbalken innebär inga sakliga skillnader andra än att de specifika villkor och krav som avser växtskyddsmedel flyttas från miljöbalken till en förordning som regeringen kommer att föreskriva med stöd av 14 kap. miljöbalken. Förordningen kommer också att innehålla de specifika villkor och krav som behövs för genomförande av biociddirektivet. Förslaget till förordning kommer att beredas särskilt.

Ändringen i 13 kap. 5 § miljöbalken medför endast att definitionen av begreppet innesluten användning inte utgör hinder för de föreskrifter som kan bli nödvändiga för genomförandet av direktiv 98/81/EG. Definitionen utgör inte heller hinder mot att meddela strängare föreskrifter än vad som följer av direktiven om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer. Det är dessa föreskrifter – och inte definitionen – som får betydelse för den som bedriver en verksamhet där genetiskt modifierade mikroorganismer förekommer. Ändringen i sig innebär alltså ingen praktisk eller ekonomisk konsekvens för verksamhetsutövarna.

Ändringen i 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor medför att oklarheter undviks och att bestämmelsen inte kommer i konflikt med biociddirektivets krav på information och uppgiftslämnande. Jämfört med vad som gäller i dag kommer skyldigheten att lämna varuinformation att kunna avkrävas i ett något tidigare stadium, t.ex. redan vid saluhållandet. Detta torde inte medföra någon samhällsekonomisk kostnad av betydelse.

De nu föreslagna lagtekniska ändringarna har alltså inte någon annan samhällsekonomisk betydelse än att de ger utrymme för att genomföra de ifrågavarande EG-direktiven.

7.1 Förslaget till ändring i miljöbalken

10 kap. 3 §

Ändringen innebär att bestämmelsen i andra stycket återinförs med den lydelse som gällde före den 1 januari 2000.

13 kap. 5 §

Paragrafens lydelse motsvarar definitionen av innesluten användning i direktiv 98/81/EG. Se i övrigt allmänmotiveringen i avsnitt 5.4.

14 kap. 5 §

Ändringen innebär att andra stycket upphör att gälla. Undantagen från svenska bestämmelser om kemiska bekämpningsmedel får i stället preciseras i förordning eller myndighetsföreskrifter.

14 kap. 8 §

Ändringen innebär att uttrycket ”släpper ut på marknaden” förs in i bestämmelsen. De närmare preciseringar av vad som enligt biociddirektivet anses omfattas av begreppet får specificeras i förordning eller i myndighetsföreskrifter med stöd av bemyndigandet i 14 kap. 24 § miljöbalken.

14 kap. 14 §

Ändringen innebär att hänvisningen till växtskyddsmedelsdirektivet kompletteras med en hänvisning till biociddirektivet. Med stöd av bemyndigandet kommer de villkor för godkännande av bekämpningsmedel som anges i den nuvarande lydelsen i fortsättningen att framgå av förordning och myndighetsföreskrifter.

14 kap. 15 §

De närmare villkor om godkännande som följer av växtskyddsmedels- och biociddirektiven kommer i fortsättningen att framgå av förordning eller myndighetsföreskrifter med stöd av bemyndigandet.

7.2 Förslaget till ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor

10 §

Ändringen, som motiveras i avsnitt 5.2, innebär att uttrycket ”släpper ut på marknaden” förs in i bestämmelsen. De närmare preciseringar av vad

som anses omfattas av begreppet får specificeras i förordning eller i Prop. 1999/2000:53 myndighetsföreskrifter med stöd av bemyndigandet i andra stycket.

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 5 § samt 14 kap. 5, 8, 14 och 15 §§ miljöbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap. Genteknik

5 §

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där fysiska hinder, eller en kombination av fysiska och kemiska eller biologiska hinder, används för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön använder ett specifikt fysiskt, kemiskt eller biologiskt hinder eller en kombination av sådana hinder.

14 kap. Kemiska produkter och biotekniska organismer

5 §

Med kemiskt bekämpningsmedel avses en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Som kemiskt bekämpningsmedel skall inte anses

1. kemiska produkter som är avsedda att användas vid beredning av livsmedel, läkemedel eller foder,

2. färger, fernissor, tjäror och andra kemiska produkter som är avsedda att huvudsakligen begagnas för andra ändamål än som avses i första stycket, om de inte genom särskild benämning eller på något annat sätt anges vara avsedda som bekämpningsmedel.

8 §

Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller överlåter en kemisk produkt eller bioteknisk organism skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

Den som tillverkar en kemisk produkt eller bioteknisk organism, för in en sådan produkt till Sverige eller, genom att förvara, saluhålla, överlåta eller på annat sätt tillhandahålla den, släpper ut en sådan produkt på marknaden, skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

14 §

Ett godkännande får lämnas om medlet är godtagbart från hälso- och miljöskyddssynpunkt och behövs för de bekämpningsändamål som anges i 5 eller 6 §.

Är ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel redan godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/73/EG skall, om sökanden begär det, medlet godkännas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.

Ett godkännande får också lämnas om förutsättningar för godkännande är uppfyllda enligt rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/80/EG, eller Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar de föreskrifter om godkännande som behövs med anledning av direktiven.

Ett godkännande får meddelas för högst fem år. Om det finns särskilda skäl får dock ett godkännande meddelas för högst tio år.

15 §

Ansökan om godkännande av ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel skall göras hos den myndighet som regeringen bestämmer av den som ansvarar för att produkten först släpps ut på marknaden inom Europeiska unio-

Ansökan om godkännande av ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel skall göras hos den myndighet som regeringen bestämmer.

Nuvarande lydelse

nen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den som ansöker om godkännande skall ha ett fast kontor inom gemenskapen eller EES.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *de uppgifter som skall lämnas i samband med ansökan om godkännande. Gäller ansökan ett bekämpningsmedel som redan är godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom EES och den sökande begär det, får krav på upprepning av redan genomförda tester och analyser inte ställas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.*

Föreslagen lydelse

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *vem som skall göra en ansökan om godkännande och om de uppgifter som skall lämnas i samband med en ansökan.*

Förslag till lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som *tillverkar, importerar eller överlåter brandfarliga eller explosiva varor* skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Föreslagen lydelse

10 §

Den som *tillverkar brandfarliga eller explosiva varor, för in sådana varor till Sverige eller genom att förvara, saluhålla, överlåta eller på annat sätt tillhandahålla dem, släpper ut sådana varor på marknaden*, skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om varuinformation.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 1999/2000:53
Bilaga 2

Följande remissinstanser har anmodats eller beretts tillfälle att yttra sig över promemorians förslag: Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Fiskeriverket, Skogsstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket, Arbetskyddsstyrelsen, Sprängämnesinspektionen, Gentekniknämnden, Kemikontoret och Svensk handel.

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 5 § samt 14 kap. 5, 8, 14 och 15 §§ miljöbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap. Genteknik

5 §

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där *fysiska hinder, eller en kombination av fysiska och kemiska eller biologiska hinder, används* för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

Med innesluten användning avses en verksamhet där någon modifierar organismer genetiskt eller odlar, förvarar, använder, transporterar, destruerar eller gör sig kvitt sådana genetiskt modifierade organismer och där *specifika inneslutningsåtgärder används* för att begränsa dessa organismers kontakt med allmänheten och miljön.

14 kap. Kemiska produkter och biotekniska organismer

5 §

Med kemiskt bekämpningsmedel avses en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Som kemiskt bekämpningsmedel skall inte anses

1. kemiska produkter som är avsedda att användas vid beredning av livsmedel, läkemedel eller foder,

2. färger, fernissor, tjäror och andra kemiska produkter som är avsedda att huvudsakligen begagnas för andra ändamål än som avses i första stycket, om de inte genom särskild benämning eller på något annat sätt anges vara avsedda som bekämpningsmedel.

8 §

Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller överlåter en kemisk produkt eller bioteknisk organism skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

Den som tillverkar en kemisk produkt eller bioteknisk organism, för in en sådan produkt till Sverige eller släpper ut en sådan produkt på marknaden, skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som behövs till skydd för människors hälsa eller miljön (produktinformation).

14 §

Ett godkännande får lämnas om medlet är godtagbart från hälso- och miljöskyddssynpunkt och behövs för de bekämpningsändamål som anges i 5 eller 6 §.

Är ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel redan godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 97/73/EG skall, om sökanden begär det, medlet godkännas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.

Ett godkännande får också lämnas om förutsättningarna för godkännande är uppfyllda enligt rådets direktiv 91/414/EEG av den 15 juli 1991 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, senast ändrat genom kommissionens direktiv 1999/80/EG, eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om godkännande som behövs.

Ett godkännande får meddelas för högst fem år. Om det finns särskilda skäl får dock ett godkännande meddelas för högst tio år.

15 §

Ansökan om godkännande av ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel skall göras hos den myndighet som regeringen bestämmer av den som ansvarar för att produkten först släpps ut på marknaden inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den som ansöker om godkännande skall ha ett fast kontor inom gemenskapen eller EES.

Ansökan om godkännande av ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel skall göras hos den myndighet som regeringen bestämmer.

Nuvarande lydelse

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *de uppgifter som skall lämnas i samband med ansökan om godkännande. Gäller ansökan ett bekämpningsmedel som redan är godkänt i ett annat medlemsland inom Europeiska unionen eller i ett land inom EES och den sökande begär det, får krav på upprepning av redan genomförda tester och analyser inte ställas, om jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållanden som är relevanta för användningen av medlet är jämförbara.*

Föreslagen lydelse

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *vem som skall göra en ansökan om godkännande och om de uppgifter som skall lämnas i samband med en ansökan.*

Denna lag träder i kraft, i fråga om 13 kap. 5 § den 5 juni 2000, och i övrigt den 13 maj 2000.

Förslag till lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som tillverkar, *importerar eller överlåter brandfarliga eller explosiva varor* skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Föreslagen lydelse

10 §

Den som tillverkar, *importerar, till Sverige för in eller på marknaden släpper ut brandfarliga eller explosiva varor*, skall genom märkning eller på annat sätt lämna de uppgifter som är av betydelse från brand- och explosionssynpunkt (varuinformation).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om varuinformation.

Denna lag träder i kraft den 13 maj 2000.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1999-12-16

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Leif Thorsson, regeringsrådet Rune Lavin.

Enligt en lagrådsremiss den 9 december 1999 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Egon Abresparr.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

14 och 15 §§

Både 14 och 15 §§ innehåller bemyndiganden med avseende på regleringen av godkännande av bekämpningsmedel. Det bemyndigande som finns i den föreslagna 14 § andra stycket sista meningen har stöd i 8 kap. 7 § regeringsformen och är nödvändigt för att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall få meddela föreskrifter om villkoren för godkännande. Vad som däremot sägs i 15 § första och andra styckena åsyftar sådana förfaranderegler som regeringen får besluta med stöd av sin restkompetens i 8 kap. 13 § första stycket 2 regeringsformen. Se Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 2 u. 1989, s. 168 f. De föreslagna föreskrifterna i 15 § är därför överflödiga. En lämplig ordning vore att placera bemyndigandet i 14 § andra stycket sista meningen i stället i 15 §. Paragrafen skulle förslagsvis kunna få följande lydelse: "Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om godkännande av kemiska eller biologiska bekämpningsmedel."

Förslaget till lag om ändring i lagen om brandfarliga och explosiva varor

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 20 januari 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Freivalds, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén

Föredragande: statsrådet Larsson

Regeringen beslutar proposition 1999/2000:53 Genomförande av EG-direktiv om biocidprodukter och innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i miljöbalken	14 kap. 15 §	391L0414, 398L0008, 398L0081
Lag om ändring i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor		398L0008